

Αριστοτέλους ανάκλαση

των Γιώργου Παυλίδη και Πηγής Σαρβάνη, Α

Ανατρέχοντας στην ιδέα του Ερνέστου Εμπράρ αντιλαμβανόμαστε ότι ο άξονας που σχεδιάστηκε να τέμνει τις παράλληλες οδούς με την θάλασσα και να συνδέει την άνω Πόλη με το υγρό στοιχείο, θα περιείχε τις κεντρικές λειτουργίες και τα μεγάλα ιδρύματα της Θεσσαλονίκης, σημαντικά μνημεία μέσα σε χώρους πρασίνου πλαισιωμένα από πλατείες και πάρκα.

Η λεωφόρος των Εθνών! Πλαισιωμένη από στρές με στύλους και αψίδες να συμμετέχουν στην απλή ενότητα των μεγάλων κτιριακών όγκων που διαιρούνται και διαμορφώνονται στις λεπτομέρειες καθώς και στις τελευταίες μερικεύσεις των όψεων.

Ο μνημειακός χαρακτήρας της Αριστοτέλους παραδόθηκε όπως και πολλά άλλα σημεία της πόλης στα εγλωσσικά πάθη που επιτρέπει η κατάχρηση της δημοκρατίας. Το μνημειακό σύνολο καταλήγει έρμαιο στη διαχείριση των δημοσίων εν μέσω φιλόδοξων και επιπόλαιων αποφάσεων.

Η κατάληξη είναι εμφανέστατη· περίπτερα, διαφημιστικά πανό, σήματα, ομπρέλες, τραπέζια, καναπέδες, κεραίες TV, θερμαντικά "μανιτάρια" νάιλον, χριστουγεννιάτικα λαμπιόνια και βαβούρα με τον καφέ στα 5 Ευρώ. Όλη αυτή η ποικιλία από αλλοπρόσαλλες ενέργειες συσσωρεύεται με αδιάκοπτες εναλλαγές, στην πλέρια έκταση και μέγεθος της πλατείας.

Τίποτα όμως δεν γεμίζει ουσιαστικά το σύνολο· όλα γίνονται και χάνονται στα γρήγορα. Τα άτομα, οι κινήσεις και οι ενέργειές τους χάνονται και διασκορπίζονται σαν ζωντανή σκόνη στο χώρο. Το στιγμιαίο γεγονός δεν γίνεται ορατό παρά με την γρήγορη αστάθειά του. Και όλα αυτά κάτω από τα κτίρια της πλατείας που ανυψώνονται πια ως άπειροι χώροι και μεταμορφώνονται σε γιγαντιαίες κατασκευές με αμετακίνητες μορφές. Ω του θαύματος! Ξαφνικά σε κάποιους εγκέφαλους της Δημοτικής Αρχής αφυπνίζεται η πνευματική ατομικότητα. Μέσα από την απογοήτευση για την κατάντια της πατρίδας, ορθώνουν μια υποκειμενική αναπαράσταση ονείρων απέναντι σε μια γερασμένη μορφή της πόλης, σ' ένα κόσμο ανάρμοστο της εποχής του.

Στο υπάρχον δράμα χωρίς λύση όπου κυριαρχούν πεζότητα και δυσαρμονία προστίθεται μια μελέτη που ξέφυγε ολότελα από κάθε σύγχρονη δεοντολογία. Οι ιδέες είναι απομονωμένες από την πραγματικότητα, καταδικασμένες σε αφηρημένες έννοιες περιορισμένες και ξεπερασμένες. Απέναντι σε μία πραγματικότητα εξίσου τελειωμένη καταλύθηκε κάθε μορφή και κάθε περιεχόμενο. Κάθε τι αληθινά δημιουργικό απουσιάζει για να εμφανισθεί ένας κόσμος πλαισιωμένος από αφηρημένη φρόνηση και από τη διαφθορά του καιρού του. Ως αποτέλεσμα γεννιέται ένα τερατούργημα ο εγκέφαλος του οποίου "κτίζεται":

- Με υπερυψωμένα κράσπεδα και περιτοίχιση στη θέση της παρεγκεφαλίδας του.
- Με κυβολιθογραφική λοξή διάταξη στα εγκυφαλικά του σκέλη.
- Με ειδικό ξηρό τύπο σιντριβανιού και τον μηχανισμό του να ρυθμίζει το εγκεφαλονωτιαίο του υγρό.

- Με ομοιόμορφες ομπρέλες υψηλής αντοχής να καταλαμβάνουν τους χώρους των οπτικών θαλάμων και του διάμεσου εγκέφαλου του.
- Με μόνιμη παροχή θερμότητας στους βρεγματικούς έλικες του ινιακού λοβού του.
- Με φωτισμό στο οπτικό γίγασμα και στην ουρόλαιο γέφυρα της φαιάς ουσίας του.

Εκτός εάν σκοπός της μελέτης είναι η δηκτική ειρωνεία. Σ' αυτήν την περίπτωση αποδεχόμαστε την πρόκληση και προτείνουμε να ξεκινήσει η μάχη της σάτιρας και οι προτάσεις να γίνονται δίχως προκηρύξεις αρχιτεκτονικών διαγωνισμών και αναθέσεις.

Ας κάνουμε απόπειρες με φανταστικές υποθέσεις. Και για να είμαστε ρεαλιστές ας περιγράψουμε το "υπερρεαλιστικό".

- Η πλατεία στο νερό, το νερό στην πλατεία.
- Η πλατεία πίσω για τα καλοκαιρινά SPA του λαού και τον χειμερινό εορτασμό των Θεοφανών και τα πλατσουρίσματα της νύφης του Θερμαϊκού.
- Η πλατεία στη θάλασσα, η θάλασσα στην πλατεία όπου η συμπρωτεύουσα θα υποδεχθεί την κιβωτό με τα διασωθέντα είδη.
- Με την ανατολή στον Όλυμπο και την δύση στο Χορτιάτη.
- Με την είσοδο της πλατείας υποθαλάσσια.
- Με ιπτάμενους μικροπωλητές.
- Με τα παιδιά στα skateboards να ψάχνουν το θησαυρό του Αλί Μπαμπά.

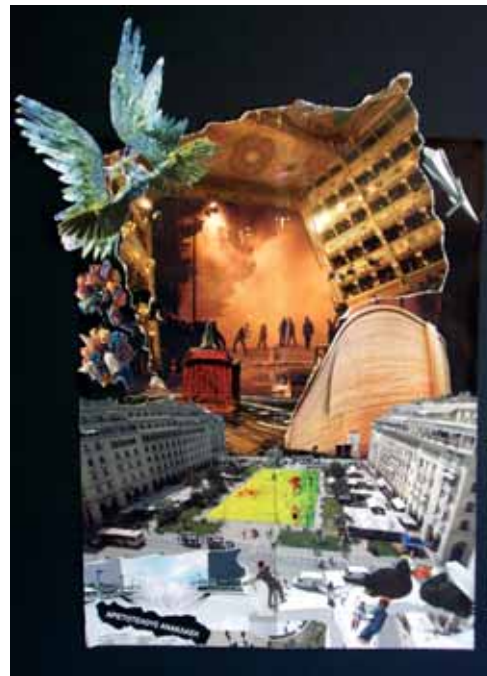
Διαφάνεια και Αρχιτεκτονική Όρια και Προκλήσεις

Το Τμήμα Αρχιτεκτόνων και ο Τομέας Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού και Αρχιτεκτονικής Τεχνολογίας του Τμήματος Αρχιτεκτόνων της Πολυτεχνικής Σχολής του Α.Π.Θ., διοργανώνουν στη Θεσσαλονίκη, **1-4 Ιουνίου 2006**, Συνέδριο με θέμα «**Διαφάνεια και Αρχιτεκτονική: Όρια και Προκλήσεις**». Οι εργασίες του συνεδρίου, του 2ου που διοργανώνεται, θα διεξαχθούν στο αμφιθέατρο της Πολυτεχνικής Σχολής.

Στο συνέδριο έχουν προσκληθεί να μιλήσουν οι: Γιάννης Πανούσης, καθηγητής Παν/μίου Αθηνών, Renzo Galo, Prof. of University "La sapienza", Rome, Hans Eggen, Senior Partner, Dipl. Architect ETH SIA, IttenBrecht, Bern, Eva Jiricna, Eva Jiricna Architects, Ltd, London.

Η διαφάνεια, όπως τονίζεται στο σχετικό ενημερωτικό φυλλάδιο, προκαλεί την αρχιτεκτονική' αποκαλύπτει τον εσωτερικό κόσμο του κτιρίου, από το στατικό φορέα και τη πολυπλοκότητα των χρήσεων μέχρι τη λειτουργία των μορφών και τη κίνηση των σωμάτων. Η ανάπτυξη της ψηφιακής τεχνολογίας και των μέσων εποπτείας του χώρου μαζί με τη τεχνολογική εξέλιξη των κατασκευαστικών μεθόδων και υλικών δίνουν μια καινούργια διάσταση στην έννοια της διαφάνειας, συνδέοντάς τη με έννοιες όπως η επιθυμία, η ασφάλεια και η ιδιωτικότητα.

Χειριζόμενη τη μορφή, τη πρόσβαση και το βλέμμα, από το 'δημόσιο' χώρο της πόλης έως τον 'ιδιωτικό' χώρο της κατοικίας, από το 'συλλογικό' χώρο του διαδικτύου έως τον 'προσωπικό' χώρο του ατό-

- Με το δένδρο της ευτυχίας και τα λουλούδια του μανδραγόρα.
- Με ατμούς ξηρού πάγου και γιγαντοσθόβες που θα μεταδίδουν τις κοινωνικές εξεγέρσεις της πόλης μόνιμα φιλοξενούμενες στην πλατεία, η οποία θα κατεδαφίζεται ριζικά και θα ξαναγεννιέται από τις στάχτες της.

Και ίσως έτσι αντιληφθούμε ότι οι ορμές, οι εσωτερικές μας συγκινήσεις, η αρμονία του αόρατου κόσμου, δεν εκφράζονται αρχιτεκτονικά με αδιάφορη ισότητα ■

μου, η διαφάνεια εισάγεται στην αρχιτεκτονική επαναπροσδιορίζοντας τη σχέση της με το περιβάλλον. Το Β! διεθνές συνέδριο «Διαφάνεια και Αρχιτεκτονική: Όρια και Προκλήσεις», επαναφέροντας το ζήτημα της διαφάνειας στην αρχιτεκτονική σκέψη και πρακτική, επιδιώκει, σύμφωνα με τους διοργανωτές, να αποτελέσει ένα πεδίο ανταλλαγής ιδεών και εμπειριών, τεχνικών κατακτήσεων και συνθετικών προσεγγίσεων, διευρύνοντας τον προβληματισμό και τη συνεργασία μεταξύ μελετητών, ερευνητών και επιστημόνων διαφόρων ειδικοτήτων.

Οι εισηγήσεις θα αφορούν τις εξής θεματικές περιοχές:

Διαφάνεια και Αρχιτεκτονικός Σχεδιασμός

- Κενά και Πλήρη
- Διάφανα Υλικά σε Εξωτερικούς και Εσωτερικούς χώρους
- Διαφανή Υλικά και Νέες Μορφές
- Σύγχρονες Επεμβάσεις σε Υφιστάμενα Κτίρια και Περιβάλλοντα.

Διαφάνεια και Σύγχρονη Τεχνολογία

- Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός (θερμομόνωση, ηχομόνωση, ηλιασμός, αερισμός)
- Υλικά, Ιδιότητες, Μετρήσεις
- Μέθοδοι Κατασκευής/Τεχνικές και Εφαρμογές
- Κανονισμοί και Πρότυπα

Διαφάνεια και Θεωρητικός Λόγος

- Το Βλέμμα και η Αντίληψη
- Διαφάνεια και Δημόσιος Χώρος
- Διαφάνεια και Ασφάλεια/Εποπτεία και Φόβος
- Διαφάνεια και Δυνητικά Περιβάλλοντα ■